

MSGR. JEAN-PIERRE BATUT

Odpuščanje. Cena usmiljenja

Človek je grešnik. Potrebuje Božje odpuščanje. Prejme ga v Kristusu: to je prvi del skrivnosti odrešenja. Drugi del priteka iz njega, kakor pri zapovedi ljubezni, ki ji je podoben: »Preljubi, če nas je Bog tako vzljubil, smo se tudi mi dolžni ljubiti med seboj« (Jn 4,11). Če nam je Bog toliko odpustil, moramo tudi mi odpuščati ter soditi svoje odpuščanje zgolj po njegovi ljubezni.

Prilika o »služabniku, ki ni maral odpustiti« iz osemnajstega poglavja Matejevega evangelija, ni samo slikovit odgovor na Petrovo vprašanje: »Kolikokrat naj odpustim svojemu bratu?« (Mt 18,21). Prilika je odmev na molitev očenaša, ki ga Jezus posreduje v šestem poglavju in še posebej na prošnjo v dvanajsti vrstici: »Odpusti nam naše dolge, kakor smo tudi mi odpustili svojim dolžnikom.« Torej smo vnaprej obveščeni, kakor je moral biti apostol Peter: »Če namreč odpustite ljudem njihove prestopke, bo tudi vaš nebeški Oče vam odpustil. Če pa ljudem ne odpustite, tudi vaš Oče ne bo odpustil vaših prestopkov« (Mt 6,14-15); »S kakršno sodbo namreč sodite, s takšno boste sojeni, in s kakršno mero merite, s takšno se vam bo merilo« (Mt 7,2).

Priznajmo, da primerjanje našega in Božjega odpuščanja vzbuja v nas nelagodje. Če slednje priteka od prvega, potem smo v precej slabem položaju! Če Bog, naš Oče, podreja odpuščanje naših grehov tako, kakor mi odpuščamo grehe bratov, kakšna nevarnost visi nad nami, ki tako stiskavo odpuščamo – ali bolje: menimo, da za odpuščanje iz »vsega njegovega srca« ne zadostuje vedno, da ga želimo ...

Msgr. Jean-Pierre Batut je škof v mestu Blois v Franciji in je član francoskega uredništva mednarodne katoliške revije Communio. Članek Le pardon. Le prix de la miséricorde je prevedel Janez Ferkolj.

Toda poglejmo pobliže. Če bi bilo najprej samo naše odpuščanje, bi se imeli česa ustrašiti. Današnja prilika pa nas uči, da odpuščanje na začetku ni naše, temveč Božje. Prošnjo v očenašu »odpusti nam naše dolge, kakor tudi mi odpuščamo svojim dolžnikom« lahko osvetlimo z drugim stavkom iz prilike: »Ali nisi bil tudi ti dolžan usmiliti se svojega služabnika, kakor sem se jaz usmilil tebe?« (Mt 18,33). To vprašanje iz prilike o služabniku, ki ni maral odpustiti, napravi resnično razlago očenaša. Ljudstvo tistih, ki molijo očenaš, je ljudstvo spravljениh z Bogom. Preden je usmiljenje zahteva, je za nas izkustvo. Zapoved odpuščanja naših grehov zanje ni tako korenito, ker se zavedajo, da so jim odpuščeni grehi in so poslanci Boga, z nalogo, da tudi sami odpuščajo.

Ali jih to potem postavi v udobnejše okoliščine? Ja in ne. Ja, kajti prejeta odpuščanje ne samo vzbudi hvaležnost, ampak jih tudi usposablja za lastno odpuščanje. To vidimo potem, ko po sporu naš nasprotnik zatisne oči pri tožbah zoper nas; to doživimo predvsem pri zakramentu sprave, pri katerem Bog ne samo izbriše preteklost, ampak prenovi s svojo milostjo ter poživi naše moči za prihodnost.

Naše okoliščine pa niso udobnejše v smislu, da prejeta odpuščanje postane poroštvo za podarjanje odpuščanja. Ker nam je Bog odpustil, smo naposled v moči tega odpuščanja postavljeni k dejanju vere ne samo zase, ampak preko nas tudi za druge. Izročeno je v naše roke: »Ali nisi bil tudi ti dolžan ...?« Na koncu gre še za Božjo čast in »slavo«: če potem, ko mi je bilo odpuščeno, tudi sam ne odpuščam, dajem negativno podobo ne le o sebi, ampak o Njem, ki mi je odpustil in čigar odpuščanje bi moralo spremeniti moje srce.

Prav takšen je nauk prilike: »kralj« skliče svoje radodarne služabnike na letno predložitev računov. Ti služabniki so upravitelji, da poberejo dajatve za kraljeve zadeve in njihov zaslužek, tako kot pri cestnarjih v Jezusovem času, sestoji od pridržanja deleža iz dobička od rezultata pri pobiranju. Pomembnost teh podrobnosti se kaže pri kralju: zaveda se, da bi s tem, ko bi zadrževal dolg svojega služabnika, teža poplačila na koncu padla na njegovo imetje. Zato ne izsiljuje, ampak zaprošeni odlog zamenja s preprosto popolno

odpravo dolga: iz usmiljenja do služabnika se je odrekel zaporu za zamudne dolžnike: iz ljubezni do svojih stvari se sedaj odpove terjanju svojega dolga. Ko oskrbnik pride iz kraljeve palače, njegovega dolga ni več. Kralj je njegovo težo prevzel nase, naložil nase velikanski, nepovračljivi izpad zaslužka.

Cena usmiljenja

Brez težav si predstavljamo osuplega služabnika, zbezanega ob takšni radodarnosti ... Narobe! Komaj je prišel od svojega gospodarja, sreča enega svojih dolžnikov, ki mu je bil dolžan smešno nizko vsoto.

Dvojen je greh služabnika, ki ni maral odpustiti: odpuščanja ni znal sprejeti kot dejanja usmiljenja, pri čemer še sam ni znal zajeti sposobnosti za odpuščanje. Toda s tem je onečastil svojega učitelja, ki se mu je izkazal usmiljenega, da bi se tako njegovo usmiljenje preneslo na mnoge druge, odvisne od služabnika.

Celoten obseg tega učenja merimo, ko pomislimo, da osemnajsto poglavje evangelista Mateja, ki se imenuje »cerkveni nagovor«, posebej obravnava vprašanje povezanosti med kristjani. Ko Peter zastavi vprašanje: »Kolikokrat naj odpustim svojemu bratu?«, ima v mislih brata v natančnem pomenu besede: kolikokrat naj odpustim drugemu udu Cerkve, svojemu bratu v Kristusu? Ko Jezus odgovori na to vprašanje, ne pokaže samo, kako brezmejno je merilo odpuščanja pri grešnikih, ki jim je odpuščeno, ampak da je Božja slava, sloves Boga med ljudmi, odvisna od načina, kako se bo izvršilo odpuščanje. »Tako naj vaša luč sveti pred ljudmi, da bodo videli vaša dobra dela in slavili vašega Očeta, ki je v nebesih« (Mt 5,16).

Živimo v času, ko odsotnost ljubezni in usmiljenja prepogosto označuje medsebojno vedenje kristjanov. Spomnimo se dneva, ko je Gospod opominjal: »Po tem bodo vsi spoznali, da ste moji učenci, če boste med seboj imeli ljubezen« (Jn 13,35). Prosimo Boga, našega Očeta, za milost, da zaradi pomanjkanja naše ljubezni in usmiljenja, ne bi jemali sijaja slavi njegovega imena.